

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/943

z dnia 8 czerwca 2016 r.

w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przedsiębiorstwa i instytuty badawcze o charakterze niekomercyjnym inwestują w pozyskiwanie, opracowywanie i wykorzystywanie *know-how* i informacji, które są walutą gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewniają przewagę konkurencyjną. Inwestycja w tworzenie i wykorzystywanie kapitału intelektualnego jest czynnikiem decydującym dla konkurencyjności i osiągnięć wynikających z innowacyjności na rynku, a zatem o zwrotach z inwestycji, co jest podstawową motywacją do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej przez przedsiębiorstwa. Kiedy otwartość nie pozwala na pełne wykorzystanie inwestycji w badania i innowacje, przedsiębiorstwa korzystają z różnych środków pozwalających na zachowanie dla siebie wyników swojej działalności związanej z innowacyjnością. Jednym z takich środków jest korzystanie z praw własności intelektualnej takich jak patenty, prawa do wzoru przemysłowego lub prawa autorskie. Innym środkiem pozwalającym na zachowanie dla siebie wyników innowacji jest ochrona dostępu do wiedzy, która jest wartościowa dla danej jednostki i która nie jest powszechnie znana, oraz wykorzystanie takiej wiedzy. Tego rodzaju cenne *know-how* i informacje handlowe, które są niejawne i które mają pozostać poufne, określa się jako tajemnicę przedsiębiorstwa.
- (2) Przedsiębiorstwa, niezależnie od ich wielkości, uznają tajemnice przedsiębiorstwa za równie wartościowe jak patenty i inne rodzaje praw własności intelektualnej. Wykorzystują one poufność jako narzędzie zarządzania konkurencyjnością przedsiębiorstw i innowacjami w działalności badawczej, a także do szerokiej gamy informacji, wykraczających poza wiedzę techniczną i dane handlowe, takich jak informacje dotyczące klientów i dostawców, biznesplany oraz badania i strategie rynkowe. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) cenią tajemnice przedsiębiorstwa nawet w większym stopniu i bardziej na nich polegają. Poprzez ochronę tak szerokiego zakresu

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 48.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 kwietnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 27 maja 2016 r.

know-how i informacji na temat przedsiębiorstwa, bez względu na to, czy równocześnie z prawami własności intelektualnej, czy zamiast tych praw, tajemnice przedsiębiorstwa pozwalają twórcom i innowatorom na czerpanie korzyści z ich twórczości i innowacji, a co za tym idzie są szczególnie ważne zarówno dla konkurencyjności przedsiębiorstw, jak i dla badań i rozwoju oraz osiągnięć wynikających z innowacyjności.

- (3) Otwarta innowacyjność jest katalizatorem nowych pomysłów, które są odpowiedzią na potrzeby konsumentów i wyzwania społeczne, oraz pozwala na wprowadzanie takich pomysłów na rynek. Taka innowacyjność jest ważnym bodźcem tworzenia nowej wiedzy i przyczynia się do powstawania nowych i innowacyjnych modeli biznesowych opartych na korzystaniu ze współtworzonej wiedzy. Badania realizowane w ramach współpracy, w tym współpracy transgranicznej, są szczególnie ważne dla zwiększenia badań prowadzonych przez przedsiębiorstwa i ich rozwoju na rynku wewnętrznym. Rozpowszechnianie wiedzy i informacji należy uznać za zasadniczy czynnik zapewniający dynamiczne, pozytywne i jednakowe możliwości rozwoju dla przedsiębiorstw, w szczególności MŚP. Na rynku wewnętrznym, na którym zminimalizowano przeszkody dla współpracy transgranicznej oraz na którym nie zakłóca się współpracy, twórczość intelektualna i innowacyjność powinny zachęcać do inwestowania w innowacyjne procesy, produkty i usługi. Takie środowisko, które sprzyja twórczości intelektualnej i innowacjom i w którym nie utrudnia się mobilności pracowników, jest również ważne dla wzrostu zatrudnienia i poprawy konkurencyjności gospodarki Unii. W kontekście działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej tajemnice przedsiębiorstwa odgrywają istotną rolę w ochronie wymiany wiedzy między przedsiębiorstwami, w tym zwłaszcza MŚP, a instytucjami badawczymi, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i ponad jego granicami. Mimo iż tajemnice przedsiębiorstwa należą do najpowszechniej stosowanych przez przedsiębiorstwa sposobów ochrony twórczości intelektualnej i innowacyjnego *know-how*, są one jednocześnie najslabiej chronione przez obowiązujące unijne ramy prawne w zakresie ich bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania przez inne osoby.
- (4) Innowacyjne przedsiębiorstwa są w coraz większym stopniu narażone na nieuczciwe praktyki – zarówno wewnątrz Unii, jak i poza nią – mające na celu przywłaszczenie tajemnic przedsiębiorstwa, takie jak np. kradzież, nieuprawnione kopiowanie, szpiegostwo gospodarcze czy naruszenie wymogów poufności. Ostatnie zmiany takie jak globalizacja, powszechniejszy outsourcing, dłuższe łańcuchy dostaw i powszechniejsze wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, przyczyniają się do zwiększenia ryzyka występowania tych praktyk. Nielegalne pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie tajemnicy przedsiębiorstwa uniemożliwia prawowitym posiadaczom tajemnicy przedsiębiorstwa czerpanie korzyści z wejścia na rynek przed konkurentami, które wynikają z ich innowacyjnych wysiłków. Bez skutecznych i porównywalnych środków prawnych służących ochronie tajemnic przedsiębiorstwa w całej Unii motywacja do prowadzenia działalności transgranicznej związanej z innowacyjnością na rynku wewnętrznym jest mniejsza, a realizacja potencjału tajemnic przedsiębiorstwa jako bodźców wzrostu gospodarczego i większej liczby miejsc pracy nie jest możliwa. Innowacyjność i kreatywność są zatem hamowane, a liczba inwestycji spada, co ma negatywny wpływ na sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego i potencjał jego wzrostu.
- (5) Międzynarodowe wysiłki podjęte w ramach Światowej Organizacji Handlu w celu rozwiązania tego problemu doprowadziły do zawarcia Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (zwanego dalej „Porozumieniem TRIPS”). Porozumienie TRIPS zawiera, między innymi, postanowienia dotyczące ochrony tajemnic przedsiębiorstwa przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem przez osoby trzecie, które należą do wspólnych norm międzynarodowych. Wszystkie państwa członkowskie, jak również sama Unia, są związane tym Porozumieniem, które zostało zatwierdzone decyzją Rady 94/800/WE⁽¹⁾.
- (6) Niezależnie od Porozumienia TRIPS istnieją znaczne różnice między przepisami państw członkowskich w zakresie ochrony tajemnic przedsiębiorstwa przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem przez inne osoby. Przykładowo, nie wszystkie państwa członkowskie przyjęły krajowe definicje tajemnicy przedsiębiorstwa lub bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, zatem wiedza o zakresie ochrony nie jest łatwo dostępna, a zakres ten jest różny w poszczególnych państwach członkowskich. Ponadto brakuje spójności w odniesieniu do środków cywilnoprawnych dostępnych w przypadku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa, ponieważ nie zawsze we wszystkich państwach członkowskich dostępne są nakazy zaprzestania naruszenia kierowane do osób trzecich, które nie są konkurentami prawowitego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa. Między państwami członkowskimi istnieją również różnice w sposobie traktowania osób trzecich, które pozyskały tajemnicę przedsiębiorstwa w dobrej wierze, a następnie dowiedziały się, podczas korzystania z niej, że jej pozyskanie było możliwe dzięki uprzedniemu bezprawnemu pozyskaniu przez inną osobę.
- (7) Przepisy krajowe różnią się również co do dopuszczalności tego, czy prawowici posiadacze tajemnicy przedsiębiorstwa mogą zażądać zniszczenia towarów produkowanych przez osoby trzecie, które wykorzystują tajemnice przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z prawem, i czy mogą zażądać zwrotu lub zniszczenia wszelkich dokumentów, plików lub materiałów obejmujących lub eksploatujących bezprawnie pozyskaną lub wykorzystaną tajemnicę przedsiębiorstwa. Ponadto obowiązujące przepisy krajowe dotyczące ustalenia wysokości

⁽¹⁾ Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1).

odszkodowania nie zawsze uwzględniają niematerialny charakter tajemnic przedsiębiorstwa, co w przypadku braku możliwości określenia wartości rynkowej przedmiotowych informacji utrudnia wykazanie rzeczywistej utraty korzyści lub bezpodstawnego wzbogacenia sprawcy naruszenia. Jedynie kilka państw członkowskich umożliwia stosowanie abstrakcyjnych zasad dotyczących ustalenia wysokości odszkodowania w oparciu o opłatę licencyjną lub honorarium, jakie byłyby należne, gdyby wydano licencję na wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa. Ponadto wiele przepisów krajowych nie przewiduje odpowiedniej ochrony poufności tajemnicy przedsiębiorstwa, jeżeli posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa podnosi zarzut domniemanego bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa przez osobę trzecią, zmniejszając tym samym atrakcyjność obowiązujących środków i środków prawnych oraz obniżając poziom przyznanej ochrony.

- (8) Różnice między państwami członkowskimi pod względem ochrony prawnej tajemnic przedsiębiorstwa oznaczają, że tajemnice przedsiębiorstwa nie są objęte ochroną w równoważnym stopniu w całej Unii, co prowadzi do rozdrobienia rynku wewnętrznego w tej dziedzinie i do osłabienia ogólnego efektu odstraszającego, jaki powinny mieć odnośne przepisy. Na rynek wewnętrzny wpływ ma zakres, w jakim takie te różnice zmniejszają motywację przedsiębiorstw do prowadzenia innowacyjnej transgranicznej działalności gospodarczej, wraz ze współpracą badawczą i współpracą produkcyjną pomiędzy partnerami, outsourcingiem lub inwestowaniem w innych państwach członkowskich, zależnych od wykorzystywania informacji, które korzystają z ochrony jako tajemnice przedsiębiorstwa. Transgraniczna sieć badań i rozwoju, a także działalność związana z innowacyjnością, łącznie z powiązaną produkcją i wynikającym stąd handlem transgranicznym, stają się mniej atrakcyjne i trudniejsze w Unii, prowadząc tym samym do nieskuteczności działalności związanej z innowacyjnością na obszarze Unii.
- (9) Ponadto istnieje podwyższone ryzyko dla przedsiębiorstw w państwach członkowskich charakteryzujących się stosunkowo niższym poziomem ochrony, ze względu na możliwość łatwiejszej kradzieży tajemnic przedsiębiorstwa lub ich pozyskania w inny nielegalny sposób. Prowadzi to do nieefektywnej alokacji kapitału w odniesieniu do stymulujących wzrost gospodarczy innowacji w ramach rynku wewnętrznego, ze względu na wyższy koszt środków ochronnych mających zrekomensować niedostateczną ochronę prawną w niektórych państwach członkowskich. Taki stan rzeczy sprzyja również działalności nieuczciwych konkurentów, którzy po bezprawnym pozyskaniu tajemnicy przedsiębiorstwa mogliby rozprowadzać na całym rynku wewnętrznym towary pochodzące z takiego pozyskania. Różnice w systemach prawnych ułatwiają również przywóz towarów z państw trzecich do Unii poprzez punkty wejścia o niższym poziomie ochrony, w sytuacji gdy zaprojektowanie, produkcja lub wprowadzenie do obrotu tych towarów jest możliwe dzięki kradzieży tajemnic przedsiębiorstwa bądź pozyskaniu ich w inny nielegalny sposób. W efekcie tego rodzaju różnice zakłócają właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- (10) Należy ustanowić na poziomie Unii przepisy mające na celu zbliżenie przepisów prawa poszczególnych państw członkowskich, tak aby zapewnić wystarczający i spójny poziom naprawienia szkody na drodze cywilnej na rynku wewnętrznym w razie bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa. Przepisy te nie powinny wpływać na możliwość stosowania przez państwa członkowskie dalej idącej ochrony przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem tajemnic przedsiębiorstwa pod warunkiem przestrzegania wyraźnie przewidzianych w niniejszej dyrektywie gwarancji ochrony interesów innych osób.
- (11) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na stosowanie unijnych lub krajowych przepisów wymagających ujawniania informacji, w tym tajemnic przedsiębiorstwa, publicznie lub przed organem publicznym. Nie powinna też wpływać na stosowanie przepisów, które pozwalają organom publicznym na gromadzenie informacji niezbędnych do wykonywania ich obowiązków lub przepisów, które przewidują możliwość lub wymóg dalszego publicznego ujawnienia przez te organy publiczne odnośnych informacji. Przepisy takie obejmują w szczególności przepisy dotyczące ujawniania przez instytucje i organy unijne lub krajowe organy publiczne informacji na temat przedsiębiorstwa będących w ich posiadaniu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, rozporządzeniem (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ oraz dyrektywą 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾ lub na podstawie innych przepisów o publicznym dostępie do dokumentów lub o obowiązkach krajowych organów publicznych w zakresie przejrzystości.
- (12) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na prawo partnerów społecznych do zawierania układów zbiorowych, w przypadkach przewidzianych prawem pracy, w odniesieniu do zobowiązania do nieujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa lub ograniczenia jej stosowania oraz skutków niedopełnienia takiego zobowiązania przez stronę

(1) Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

(2) Rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty (Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13).

(3) Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

nim objętą. Zastrzeżenie to obowiązuje pod warunkiem że wszelkie takie układy zbiorowe nie ograniczają wyjątków określonych w niniejszej dyrektywie, w przypadku których oddalono wnioski o zastosowanie środków, procedur lub środków prawnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie w związku z domniemanym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem tajemnicy przedsiębiorstwa.

- (13) Niniejszej dyrektywy nie należy interpretować w sposób ograniczający swobodę przedsiębiorczości, swobodny przepływ pracowników lub mobilność pracowników przewidziane w prawie Unii. Nie ma ona również na celu wpływania na możliwość zawarcia – zgodnie z obowiązującym prawem – umów o zakazie konkurencji między pracodawcami a pracownikami.
- (14) Należy przyjąć jednolitą definicję tajemnicy przedsiębiorstwa bez ograniczania zakresu ochrony przed przywłaszczeniem. Taka definicja powinna zatem być sformułowana w sposób uwzględniający *know-how*, informacje handlowe i informacje techniczne w przypadkach, w których istnieje zarówno uzasadniony interes w utrzymaniu poufności, jak i uzasadnione oczekiwanie, że taka poufność zostanie zachowana. Ponadto taki *know-how* lub informacje powinny mieć rzeczywistą lub potencjalną wartość handlową. Takie informacje lub *know-how* powinny być uważane za informacje o wartości handlowej wówczas, gdy przykładowo ich bezprawne pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie może spowodować szkody dla interesów osoby, która zgodnie z prawem sprawuje nad nimi kontrolę, szkodząc jej naukowemu lub technicznemu potencjałowi, interesom gospodarczym lub finansowym, pozycji strategicznej lub zdolności do konkurowania. Definicja tajemnicy handlowej nie obejmuje nieistotnych informacji oraz doświadczeń i umiejętności, które zostały zdobyte przez pracowników w trakcie prowadzenia normalnej pracy, a także nie obejmuje informacji, które są powszechnie znane lub łatwo dostępne osobom z kręgów zajmujących się zwykle tym rodzajem informacji.
- (15) Istotne jest również określenie okoliczności, w jakich uzasadniona jest ochrona prawna tajemnic przedsiębiorstwa. Z tego względu konieczne jest określenie postępowania i praktyk, które mają być uznawane za bezprawne pozyskanie, wykorzystywanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa.
- (16) W interesie innowacyjności oraz w celu wspierania konkurencji przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny przyznawać żadnych wyłącznych praw do *know-how* lub informacji chronionych, jako tajemnice przedsiębiorstwa. Dlatego też niezależne odkrycie tego samego *know-how* lub tych samych informacji powinno pozostawać możliwe. Inżynieria odwrotna nabytego zgodnie z prawem produktu powinna być uznawana za zgodny z prawem sposób uzyskiwania informacji, z wyjątkiem odmiennego zastrzeżenia umownego. Swoboda zawierania tego rodzaju uzgodnień umownych może zostać jednak ograniczona prawnie.
- (17) W niektórych sektorach przemysłu, w których twórcy i wprowadzający innowacje nie mogą korzystać z praw wyłącznych oraz w których innowacyjność tradycyjnie opiera się na tajemnicach przedsiębiorstwa, produkty po wprowadzeniu na rynek można z łatwością poddać inżynierii odwrotnej. W takich przypadkach twórcy i wprowadzający innowacje mogą stać się ofiarami praktyk takich jak pasożytnicze kopiowanie lub wierna imitacja, które pasożytują na ich dobrym imieniu i wysiłkach innowacyjnych. Niektóre krajowe przepisy o nieuczciwej konkurencji odnoszą się do tego rodzaju praktyk. Mimo iż niniejsza dyrektywa nie ma na celu reformy ani harmonizacji prawa o nieuczciwej konkurencji jako takiego, byłoby jednak wskazane uważne zbadanie przez Komisję potrzeby podjęcia przez Unię działań w tym obszarze.
- (18) Ponadto pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie tajemnic przedsiębiorstwa, gdy prawo tego wymaga lub na to zezwala, należy traktować jako zgodne z prawem do celów niniejszej dyrektywy. Dotyczy to w szczególności pozyskiwania i ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa przy wykonywaniu praw przedstawicieli pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami lub praktykami, oraz zbiorowego dochodzenia interesów pracowników i pracodawców, w tym udziału w zarządzaniu przedsiębiorstwem, a także do pozyskiwania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa w kontekście badań ustawowych przeprowadzanych zgodnie z prawem unijnym lub krajowym. Takie traktowanie pozyskania tajemnicy przedsiębiorstwa jako zgodnego z prawem nie powinno jednak wpływać na obowiązki zachowania poufności tajemnicy przedsiębiorstwa lub na ograniczenia w ich wykorzystaniu, które prawo unijne lub krajowe może nałożyć na odbiorcę informacji lub osobę, która je pozyskuje. W szczególności niniejsza dyrektywa nie powinna zwalniać organów publicznych z obowiązków zachowania poufności, jakie spoczywają na nich w odniesieniu do informacji przekazywanych przez posiadaczy tajemnic przedsiębiorstwa, bez względu na to, czy obowiązki te są określone w prawie unijnym lub krajowym. Takie obowiązki zachowania poufności obejmują, między innymi,

obowiązki dotyczące informacji przekazanych organom instytucji udzielających zamówień w kontekście procedur udzielania zamówień publicznych, określonych na przykład w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE ⁽¹⁾, w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ⁽²⁾ i w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE ⁽³⁾.

- (19) Niniejsza dyrektywa przewiduje wprowadzić środki ogólne i środki prawne, pozwalające na zapobieganie ujawnianiu informacji w celu ochrony poufności tajemnic przedsiębiorstwa, istotne jest jednak, aby korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi i informacji (która obejmuje wolność i pluralizm mediów, zgodnie z art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, zwanej dalej „Kartą”) nie było ograniczone, w szczególności w zakresie dziennikarstwa śledczego i ochrony dziennikarskich źródeł informacji.
- (20) Przewidziane w niniejszej dyrektywie środki ogólne, procedury i środki prawne nie powinny ograniczać możliwości sygnalizowania nieprawidłowości. W związku z tym ochrona tajemnic przedsiębiorstwa nie powinna mieć zastosowania w przypadkach, w których ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa służy interesowi publicznemu w zakresie ujawnienia nieprawidłowości, uchybienia lub działania z naruszeniem prawa o bezpośrednim znaczeniu. Ujawnienia działania z naruszeniem prawa nie należy postrzegać jako przeszkody dla zastosowania przez właściwe organy sądowe wyjątku od środków ogólnych, procedur i środków prawnych wówczas, gdy pozwany miał wszelkie powody, by w dobrej wierze sądzić, że jego zachowanie spełniało odpowiednie kryteria określone w niniejszej dyrektywie.
- (21) Zgodnie z zasadą proporcjonalności środki ogólne, procedury i środki prawne mające na celu ochronę tajemnic przedsiębiorstwa powinny być dostosowane do celu w postaci sprawnie funkcjonującego rynku wewnętrznego badań i innowacji, w szczególności poprzez odstraszenie przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem tajemnicy przedsiębiorstwa. Takie dostosowanie środków, procedur i środków prawnych nie powinno zagrażać ani podważać podstawowych praw i wolności lub interesu publicznego, takich jak bezpieczeństwo publiczne, ochrona konsumentów, zdrowie publiczne i ochrona środowiska, i nie powinno szkodzić mobilności pracowników. W tej mierze środki ogólne, procedury i środki prawne przewidziane w niniejszej dyrektywie mają na celu zapewnienie, by właściwe organy sądowe uwzględniały czynniki takie jak wartość tajemnicy przedsiębiorstwa, powaga postępowania prowadzącego do bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również skutki takiego postępowania. Należy również zapewnić, by właściwe organy sądowe miały możliwość wyważenia interesów stron postępowania sądowego, a także interesów osób trzecich, w tym – w stosownych przypadkach – interesów konsumentów.
- (22) Sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego zostałoby zagrożone, gdyby przewidziane środki ogólne, procedury i środki prawne były wykorzystywane do realizacji bezprawnych zamiarów niezgodnych z celami niniejszej dyrektywy. Należy zatem upoważnić organy sądowe do przyjmowania właściwych środków w odniesieniu do nadużyć ze strony wnioskodawców, którzy nadużywają swoich praw lub działają w złej wierze i składają ewidentnie bezzasadne wnioski, na przykład w celu nieuczciwego opóźnienia lub ograniczenia dostępu pozwanego do rynku lub w celu zastraszenia bądź nękania pozwanego w inny sposób.
- (23) W interesie pewności prawa i zważywszy że od prawowitych posiadaczy tajemnic przedsiębiorstwa oczekuje się spełnienia obowiązku dochowania należytej staranności w odniesieniu do zachowania poufności ich cennych tajemnic przedsiębiorstwa oraz monitorowania ich wykorzystywania, należy ograniczyć podnoszenie zarzutów materialnoprawnych i możliwość wnoszenia skarg w sprawie ochrony tajemnic przedsiębiorstwa do określonego terminu. Przepisy prawa krajowego powinny także określać w sposób jasny i jednoznaczny moment rozpoczęcia biegu takiego terminu, a także okoliczności, w których jego bieg może zostać przerwany lub zawieszony.
- (24) Perspektywa ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w trakcie postępowania sądowego często zniechęca prawowitych posiadaczy tajemnicy przedsiębiorstwa do wszczynania postępowania sądowego w celu ochrony swoich tajemnic przedsiębiorstwa, zagrażając tym samym skuteczności przyjętych środków ogólnych, procedur i środków prawnych. W związku z tym, z zastrzeżeniem wprowadzenia odpowiednich gwarancji prawa do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego, konieczne jest ustanowienie szczegółowych wymogów mających na celu ochronę poufności tajemnicy przedsiębiorstwa będącej przedmiotem sporu na czas postępowania sądowego wszczętego w celu zapewnienia jej ochrony. Taka ochrona powinna pozostać w mocy po zakończeniu postępowania sądowego oraz do czasu upublicznienia informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (25) Wymogi takie powinny obejmować co najmniej możliwość ograniczenia grona osób posiadających prawo dostępu do dowodów lub udziału w rozprawach i posiedzeniach, pamiętając, że wszystkie te osoby powinny podlegać wymogom poufności określonym w niniejszej dyrektywie, oraz możliwość publikowania tylko tych elementów orzeczeń sądowych, które nie są opatrzone klauzulą poufności. W tym kontekście, zważywszy że ocena charakteru informacji stanowiących przedmiot sporu jest jednym z głównych celów toczących się postępowań sądowych, szczególnie ważne jest zarówno zapewnienie skutecznej ochrony poufności tajemnic przedsiębiorstwa, jak i poszanowania prawa stron tego postępowania do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego. To ograniczone grono osób powinno zatem składać się z co najmniej jednej osoby fizycznej z każdej ze stron, a także prawników stron oraz, w stosownych przypadkach, z innych przedstawicieli posiadających odpowiednie kwalifikacje zgodnie z prawem krajowym w zakresie obrony, reprezentowania interesów strony lub służenia takim interesom w postępowaniach sądowych objętych niniejszą dyrektywą, przy czym wszystkie te osoby powinny mieć pełny dostęp do takich dowodów lub wstęp na rozprawy i posiedzenia. W przypadku gdy jedna ze stron jest osobą prawną, strona ta powinna mieć możliwość zaproponowania osoby fizycznej lub osób fizycznych, które powinny stanowić część tego grona osób, tak by zapewnić właściwą reprezentację tej osoby prawnej, z zastrzeżeniem odpowiedniej kontroli sądowej dla zapobieżenia zniweczeniu celu ograniczenia dostępu do dowodów lub wstępu na rozprawy i posiedzenia. Gwarancji tych nie należy interpretować jako wymogu reprezentowania stron przez prawnika lub innego przedstawiciela w postępowaniu sądowym, w przypadku gdy taka reprezentacja nie jest wymagana przez prawo krajowe. Nie należy ich również interpretować jako ograniczenia kompetencji sądów do decydowania – zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i praktykami danego państwa członkowskiego – czy i w jakim zakresie właściwi urzędnicy sądowi również powinni mieć pełny dostęp do dowodów i wstęp na rozprawy w celu wykonywania swoich obowiązków.
- (26) Bezprawne pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie tajemnicy przedsiębiorstwa przez osobę trzecią może mieć katastrofalne skutki dla prawowitego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, ponieważ po jej publicznym ujawnieniu powrót do sytuacji sprzed utraty tajemnicy przedsiębiorstwa nie będzie możliwy. W związku z tym bardzo ważne jest zapewnienie szybkich, skutecznych i łatwo dostępnych środków tymczasowych dla natychmiastowego zaprzestania bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, również gdy jest ona wykorzystywana w celu świadczenia usług. Istotne jest, by taki środek był dostępny bez konieczności oczekiwania na rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, przy należyтым poszanowaniu prawa do obrony i zasady proporcjonalności i z uwzględnieniem specyfiki sprawy. W niektórych przypadkach, pod warunkiem złożenia jednego lub kilku zabezpieczeń, domniemany sprawca naruszenia powinien mieć możliwość uzyskania pozwolenia na dalsze korzystanie z tajemnicy przedsiębiorstwa, w szczególności wówczas, gdy ryzyko upublicznienia takiej tajemnicy jest znikome. Powinna również istnieć możliwość zażądania złożenia zabezpieczenia w wysokości wystarczającej na pokrycie kosztów i szkody poniesionej przez pozwanego wskutek wniesienia bezzasadnego wniosku, w szczególności w przypadku, gdy zwłoka może spowodować nieodwracalną szkodę dla prawowitego posiadacza tajemnicy.
- (27) Z tego samego powodu należy przewidzieć ostateczne środki mające na celu zapobieżenie bezprawnemu wykorzystywaniu lub ujawnianiu tajemnicy przedsiębiorstwa, w tym wówczas, gdy jest ona wykorzystywana w celu świadczenia usług. W celu zapewnienia skuteczności i proporcjonalności takich środków ich okres obowiązywania – w sytuacji gdy okoliczności wymagają ich ograniczenia w czasie – powinien być wystarczający do wyeliminowania wszelkich korzyści handlowych, które osoba trzecia może czerpać z bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa. Tego rodzaju środki nie podlegają w żadnym przypadku wykonaniu, jeżeli informacje pierwotnie objęte tajemnicą przedsiębiorstwa zostały upublicznione z przyczyn, za które pozwany nie odpowiada.
- (28) Tajemnica przedsiębiorstwa może zostać bezprawnie wykorzystana do projektowania, produkcji lub sprzedaży towarów lub ich części składowych, które mogą pojawić się na całym rynku wewnętrznym, wpływając tym samym na interesy handlowe posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa i na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W takich przypadkach oraz wówczas, gdy tajemnica przedsiębiorstwa ma znaczący wpływ na jakość, wartość lub cenę towarów pochodzących z takiego bezprawnego wykorzystania lub na zmniejszenie kosztów ułatwienia lub przyspieszenia ich produkcji lub wprowadzania do obrotu, należy upoważnić organy sądowe do wprowadzenia skutecznych i odpowiednich środków celem zapewnienia, by takie towary nie zostały wprowadzone do obrotu lub by zostały z niego wycofane. Biorąc pod uwagę globalny charakter handlu, konieczne jest również, by środki te obejmowały zakaz przywozu tych towarów do Unii lub przechowywania tych towarów w celu ich późniejszego oferowania lub wprowadzania do obrotu. Mając na względzie zasadę proporcjonalności, środki naprawcze niekoniecznie powinny oznaczać zniszczenie towarów, jeżeli istnieją inne realne warianty działań, takie jak pozbawienie towaru cechy naruszenia lub rozdysponowanie towarów poza rynkiem, na przykład w drodze darowizny na rzecz organizacji charytatywnych.
- (29) Istnieje możliwość, że dana osoba pierwotnie pozyskała tajemnicę przedsiębiorstwa w dobrej wierze, ale na późniejszym etapie – w tym po otrzymaniu zawiadomienia od pierwotnego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa – osoba ta dowiedziała się, że wiedza na temat przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa pochodzi ze źródeł wykorzystujących lub ujawniających tę tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób bezprawny. Aby uniknąć

sytuacji, w której w tych okolicznościach przewidziane środki naprawcze lub nakazy sądowe mogłyby wyrządzić takiej osobie nieproporcjonalną szkodę, państwa członkowskie powinny w odpowiednich przypadkach przewidzieć możliwość przyznania poszkodowanemu rekompensaty pieniężnej jako środka alternatywnego. Taka rekompensata nie powinna jednakże przekraczać wysokości opłat licencyjnych lub honorariów, jakie byłyby należne, gdyby ta osoba uzyskała zezwolenie na wykorzystanie przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa w okresie, w odniesieniu do którego pierwotny posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa mógł sprzeciwić się jej wykorzystaniu. Gdyby jednak bezprawne wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa stanowiło naruszenie innych przepisów niż przepisy niniejszej dyrektywy lub mogło spowodować szkody dla konsumentów, takie bezprawne wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa nie powinno być dozwolone.

- (30) W celu uniknięcia sytuacji, w której osoba w sposób świadomy lub mając uzasadnione podstawy, aby mieć taką świadomość, bezprawnie pozyskuje, wykorzystuje lub ujawnia tajemnicę przedsiębiorstwa i uzyskuje korzyść z takiego postępowania, oraz w celu zapewnienia, by w jak największym stopniu możliwe było przywrócenie do stanu, w jakim poszkodowany posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa byłby, gdyby takie postępowanie nie miało miejsca, konieczne jest zapewnienie odpowiedniej rekompensaty za szkodę niemajątkową poniesioną w wyniku takiego bezprawnego postępowania. Kwota odszkodowania zasądzonego na rzecz poszkodowanego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa powinna uwzględniać wszystkie stosowne czynniki takie jak utratę zysków przez posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa lub nieuczciwe korzyści osiągnięte przez sprawcę naruszenia oraz, w stosownych przypadkach, wszelkie szkody niemajątkowe poniesione przez posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa. Jako alternatywa, na przykład wówczas, gdy z uwagi na niematerialny charakter tajemnic przedsiębiorstwa ustalenie kwoty odpowiadającej rzeczywiście doznanemu uszczerbkowi byłoby trudne, wysokość odszkodowania można ustalić w oparciu o takie elementy jak opłaty licencyjne lub honoraria, które byłyby należne, gdyby sprawca naruszenia zwrócił się o zezwolenie na wykorzystanie przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa. Celem takiej metody alternatywnej nie jest wprowadzenie obowiązku zasądzania represyjnych odszkodowań, lecz zapewnienie rekompensaty opartej na obiektywnym kryterium, z uwzględnieniem wydatków poniesionych przez posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, takich jak koszty identyfikacji i badań. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim przyjęcia w prawie krajowym, że odpowiedzialność za szkody spowodowane przez pracowników jest ograniczona w przypadkach, w których działali oni nieumyślnie.
- (31) Aby dodatkowo odstraszyć przyszłych sprawców naruszeń i podnieść poziom świadomości tej problematyki wśród obywateli, w przypadkach bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa przydatne jest podawanie orzeczeń do wiadomości publicznej, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez intensywne działania informacyjne, pod warunkiem że taka publikacja nie spowoduje ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa ani nie wpłynie nieproporcjonalnie na prywatność i dobre imię osób fizycznych.
- (32) Na skuteczność środków ogólnych, procedur i środków prawnych dostępnych posiadaczom tajemnicy przedsiębiorstwa może negatywnie wpływać niestosowanie się do odpowiednich orzeczeń wydanych przez właściwe organy sądowe. Z tego powodu należy zapewnić tym organom odpowiednie uprawnienia do nakładania sankcji.
- (33) W celu ułatwienia jednolitego stosowania środków ogólnych, procedur i środków prawnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie należy ustanowić systemy współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi, z jednej strony, oraz między państwami członkowskimi a Komisją, z drugiej strony, zwłaszcza przez utworzenie sieci korespondentów wyznaczonych przez państwa członkowskie. Ponadto aby ocenić, czy środki te umożliwiają osiągnięcie wyznaczonego celu, Komisja – w stosownych przypadkach wspomagana przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej – powinna badać stosowanie niniejszej dyrektywy oraz skuteczność podjętych środków krajowych.
- (34) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie, a mianowicie prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawa do ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności wyboru zawodu i prawa do podejmowania pracy, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności, prawa do dobrej administracji, a zwłaszcza dostępu do akt, przy jednoczesnym poszanowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa, prawa do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego oraz prawa do obrony.
- (35) Należy zapewnić poszanowanie prawa do życia prywatnego i rodzinnego oraz prawa do ochrony danych osobowych wszystkich osób, których dane osobowe mogą być przetwarzane przez posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa w trakcie podejmowania działań w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, lub wszelkich osób uczestniczących w postępowaniu sądowym dotyczącym bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa na mocy niniejszej dyrektywy, których dane osobowe są przetwarzane. Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾ reguluje przetwarzanie danych osobowych prowadzone w państwach członkowskich w kontekście niniejszej dyrektywy i pod nadzorem właściwych organów państw członkowskich, w szczególności niezależnych organów publicznych wyznaczonych przez

(¹) Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

państwa członkowskie. Niniejsza dyrektywa nie powinna zatem wpływać na prawa i obowiązki określone w dyrektywie 95/46/WE, w szczególności na prawa osoby, której dane dotyczą, do dostępu do jej danych osobowych, które są przetwarzane, oraz do uzyskania sprostowania, usunięcia lub zablokowania danych niekompletnych lub nieprawidłowych, oraz, w stosownych przypadkach, nie powinna wpływać na obowiązek przetwarzania danych wrażliwych zgodnie z art. 8 ust. 5 dyrektywy 95/46/WE.

- (36) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy a mianowicie zapewnienie sprawnie funkcjonującego rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie wystarczającego i porównywalnego poziomu dochodzenia roszczeń w ramach rynku wewnętrznego w przypadku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, nie może być w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (37) Celem niniejszej dyrektywy nie jest ustanowienie zharmonizowanych zasad współpracy sądowej, właściwości sądów, uznawania i wykonywania wyroków w sprawach cywilnych i handlowych czy też uregulowanie kwestii prawa właściwego. Inne instrumenty unijne, które regulują tego rodzaju kwestie w sposób ogólny, powinny co do zasady nadal być stosowane w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
- (38) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na stosowanie przepisów prawa konkurencji, w szczególności art. 101 i 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”). Środków ogólnych, procedur i środków prawnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie nie należy stosować w celu nienależytego ograniczania konkurencji w sposób sprzeczny z TFUE.
- (39) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na stosowanie wszelkich innych odpowiednich przepisów prawnych w innych dziedzinach, w tym praw własności intelektualnej i prawa zobowiązań. Niemniej jednak, w przypadku gdy zakres stosowania dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (1) pokrywa się z zakresem niniejszej dyrektywy, pierwszeństwo ma niniejsza dyrektywa, jako *lex specialis*.
- (40) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001 (2) przeprowadzono konsultacje z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który przedstawił swoją opinię w dniu 12 marca 2014 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Przedmiot i zakres stosowania

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące ochrony przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem tajemnic przedsiębiorstwa.

Zgodnie z postanowieniami TFUE państwa członkowskie mogą przyjąć dalej idącą ochronę przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem tajemnic przedsiębiorstwa, niż ochrona wymagana w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem zapewnienia zgodności z art. 3, 5, 6, art. 7 ust. 1, art. 8, art. 9 ust. 1 akapit drugi, art. 9 ust. 3 i 4, art. 10 ust. 2, art. 11, 13 oraz art. 15 ust. 3.

(1) Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. L 157 z 30.4.2004, s. 45).

(2) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

2. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na:
- wykonywanie prawa do wolności wypowiedzi i informacji określonych w Karcie, w tym poszanowania wolności i pluralizmu mediów;
  - stosowanie przepisów unijnych lub krajowych wymagających od posiadaczy tajemnicy przedsiębiorstwa ujawnienia – z uwagi na interes publiczny – informacji, w tym tajemnic przedsiębiorstwa, organom publicznym, administracyjnym lub sądowym w celu wykonywania obowiązków tych organów;
  - stosowanie unijnych lub krajowych przepisów wymagających lub pozwalających, by instytucje i organy unijne lub krajowe organy publiczne ujawniały informacje dostarczone przez przedsiębiorstwa, które znalazły się w dyspozycji tych instytucji, podmiotów lub organów na podstawie obowiązków i uprawnień określonych w prawie unijnym lub krajowym i zgodnie z tymi obowiązkami i uprawnieniami;
  - autonomię partnerów społecznych i ich prawa do zawierania umów zbiorowych zgodnie z prawem unijnym i prawami krajowymi oraz unijną i krajową praktyką.
3. Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie może być rozumiany jako podstawa ograniczenia mobilności pracowników. W szczególności, w odniesieniu do wykonywania takiej mobilności, niniejsza dyrektywa nie daje żadnych podstaw do:
- ograniczania korzystania przez pracowników z informacji, które nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 1;
  - ograniczania korzystania przez pracowników z doświadczenia i umiejętności nabytych uczciwie w trakcie zwykłego przebiegu ich zatrudnienia;
  - nakładania na pracowników dodatkowych ograniczeń w umowach o pracę, innych niż ograniczenia nałożone zgodnie z prawem unijnym lub krajowym.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- „tajemnica przedsiębiorstwa” oznacza informacje, które spełniają wszystkie następujące wymogi:
  - są poufne w tym sensie, że jako całość lub w szczególnym zestawie i zbiorze ich elementów nie są ogólnie znane lub łatwo dostępne dla osób z kręgów, które zwykle zajmują się tym rodzajem informacji;
  - mają wartość handlową dlatego, że są objęte tajemnicą;
  - poddane zostały przez osobę, która zgodnie z prawem sprawuje nad nimi kontrolę, rozsądnym, w danych okolicznościach, działaniom dla utrzymania ich w tajemnicy;
- „posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w sposób zgodny z prawem sprawuje kontrolę nad tajemnicą przedsiębiorstwa;
- „sprawca naruszenia” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która bezprawnie pozyskała, wykorzystwała lub ujawniała tajemnicę przedsiębiorstwa;
- „towary stanowiące naruszenie” oznaczają towary, których projekt, cechy charakterystyczne, funkcjonowanie, produkcja lub wprowadzanie do obrotu znacznie zyskują w wyniku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa.

ROZDZIAŁ II

Pozyskiwanie, wykorzystywanie i ujawnianie tajemnic przedsiębiorstwa

Artykuł 3

Zgodne z prawem pozyskiwanie, wykorzystywanie i ujawnianie tajemnic przedsiębiorstwa

1. Pozyskiwanie tajemnicy przedsiębiorstwa uznaje się za zgodne z prawem, gdy tajemnicę przedsiębiorstwa pozyskano w jeden z następujących sposobów:
  - a) niezależne odkrycie lub wytworzenie;
  - b) obserwacja, badanie, rozłożenie na części lub testowanie produktu lub przedmiotu, który został udostępniony publicznie lub który zgodnie z prawem jest w posiadaniu osoby, która pozyskała przedmiotową informację i na której nie ciąży obowiązek prawny ograniczenia pozyskiwania danej tajemnicy przedsiębiorstwa;
  - c) wykonywanie prawa do informacji i konsultacji przysługującego pracownikom lub przedstawicielom pracowników zgodnie z prawem unijnym i prawami krajowymi lub praktykami unijnymi i krajowymi;
  - d) wszelkie inne praktyki, które w danych okolicznościach uznaje się za zgodne z uczciwymi praktykami handlowymi.
2. Pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie tajemnicy przedsiębiorstwa uznaje się za zgodne z prawem w zakresie, w jakim takiego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania wymaga prawo unijne lub krajowe lub w jakim na nie zezwala.

Artykuł 4

Bezprawne pozyskiwanie, wykorzystywanie i ujawnianie tajemnic przedsiębiorstwa

1. Państwa członkowskie zapewniają posiadaczom tajemnic przedsiębiorstwa uprawnienia do występowania o środki ogólne, procedury i środki prawne przewidziane w niniejszej dyrektywie w celu zapobiegania bezprawnemu pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu ich tajemnic przedsiębiorstwa oraz w celu uzyskania naprawienia szkody zaistniałej z tego powodu.
2. Pozyskanie tajemnicy przedsiębiorstwa bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa uznaje się za bezprawne zawsze wówczas, gdy wynika ono:
  - a) z nieuprawnionego dostępu, przywłaszczenia lub kopiowania wszelkich dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji lub plików elektronicznych, nad którymi zgodnie z prawem posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa sprawuje kontrolę, zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa lub pozwalających na wywnioskowanie tajemnicy przedsiębiorstwa;
  - b) z każdego innego postępowania, które uznaje się w danych okolicznościach za sprzeczne z uczciwymi praktykami handlowymi.
3. Wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa uznaje się za bezprawne w każdym przypadku, gdy bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa dokonuje go osoba, która spełnia którykolwiek z następujących warunków:
  - a) pozyskała bezprawnie tajemnicę przedsiębiorstwa;
  - b) naruszyła umowę o poufności lub inny obowiązek nieujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa;
  - c) naruszyła umowny lub inny obowiązek ograniczenia wykorzystywania tajemnicy przedsiębiorstwa.
4. Pozyskiwanie, wykorzystywanie lub ujawnianie tajemnicy przedsiębiorstwa uznaje się również za bezprawne zawsze wówczas, gdy w momencie pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania osoba wie lub powinna w danych okolicznościach wiedzieć, że tajemnicę przedsiębiorstwa uzyskano bezpośrednio lub pośrednio od innej osoby wykorzystującej lub ujawniającej tajemnicę przedsiębiorstwa bezprawnie w rozumieniu ust. 3.

5. Produkcję, oferowanie lub wprowadzanie do obrotu towarów stanowiących naruszenie oraz przywóz, wywóz bądź przechowywanie towarów stanowiących naruszenie do takich celów uznaje się również za bezprawne wykorzystywanie tajemnicy przedsiębiorstwa, jeżeli osoba dokonująca tych czynności wiedziała lub powinna była w danych okolicznościach wiedzieć o bezprawnym wykorzystywaniu w rozumieniu ust. 3, tajemnicy przedsiębiorstwa.

Artykuł 5

Wyjątki

Państwa członkowskie zapewniają, by wniosek o zastosowanie środków ogólnych, procedur i środków prawnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie został oddalony, jeżeli domniemane pozyskanie, wykorzystywanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa miało miejsce w jednym z następujących przypadków:

- a) dla wykonywania prawa do wolności wypowiedzi i informacji określonego w Karcie, w tym poszanowania wolności i pluralizmu mediów;
- b) dla ujawnienia nieprawidłowości, uchybienia lub działania z naruszeniem prawa, pod warunkiem że pozwany działał w celu ochrony ogólnego interesu publicznego;
- c) ujawnienie przez pracowników swoim przedstawicielom w ramach uprawnionego pełnienia przez takich przedstawicieli ich funkcji zgodnie z prawem unijnym lub krajowym, pod warunkiem że takie ujawnienie było konieczne do pełnienia tych funkcji;
- d) celem ochrony uzasadnionego interesu uznanego w prawie unijnym lub krajowym.

ROZDZIAŁ III

Środki ogólne, procedury i środki prawne

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 6

Obowiązek ogólny

1. Państwa członkowskie ustanawiają środki ogólne, procedury oraz środki prawne konieczne w celu zapewnienia dostępności dochodzenia, na drodze cywilnej, naprawienia szkody z tytułu bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania i ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa.

2. Środki ogólne, procedury i środki prawne, o których mowa w ust. 1:

- a) powinny być sprawiedliwe i równe;
- b) nie powinny być niepotrzebnie skomplikowane czy kosztowne, przewidywać nierozsądnych terminów ani powodować nieuzasadnionych opóźnień; oraz
- c) powinny być skuteczne i odstraszające.

Artykuł 7

Proporcjonalność i nadużywanie środków procesowych

1. Środki ogólne, procedury oraz środki prawne przewidziane w niniejszej dyrektywie są stosowane w sposób, który:

- a) jest proporcjonalny;
- b) pozwala uniknąć tworzenia barier dla zgodnego z prawem handlu na rynku wewnętrznym; oraz
- c) daje gwarancje przed ich nadużyciem.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy sądowe mogły na żądanie pozwanego stosować właściwe środki przewidziane w prawie krajowym, w przypadku gdy wniosek dotyczący bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa jest oczywiście bezzasadny i stwierdzono, że wnioskodawca wszczął postępowanie sądowe w sposób stanowiący nadużycie lub w złej wierze. Środki te mogą w stosownych przypadkach obejmować przyznanie pozwanemu odszkodowania, nałożenie sankcji na wnioskodawcę lub nakazanie podania do publicznej wiadomości informacji dotyczących decyzji, o której mowa w art. 15.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że środki, o których mowa w pierwszym akapicie są rozpatrywane w odrębnym postępowaniu sądowym.

Artykuł 8

Termin przedawnienia

1. Państwa członkowskie ustanawiają zgodnie z niniejszym artykułem przepisy dotyczące terminów przedawnienia mających zastosowanie do roszczeń materialnoprawnych i powództw o zastosowanie środków ogólnych, procedur i środków prawnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

Przepisy, o których mowa w akapicie pierwszym, regulują początek biegu terminu przedawnienia, długość terminu przedawnienia oraz okoliczności powodujące przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia.

2. Długość terminu przedawnienia nie przekracza sześciu lat.

Artykuł 9

Zachowanie poufności tajemnic przedsiębiorstwa w trakcie postępowania sądowego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby strony, ich prawnicy lub inni przedstawiciele, urzędnicy sądowi, świadkowie, biegli oraz wszystkie inne osoby biorące udział w postępowaniu sądowym dotyczącym bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa lub mające dostęp do dokumentów stanowiących część takiego postępowania sądowego nie mogły wykorzystywać ani ujawniać jakiegokolwiek tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa, którą właściwe organy sądowe, w odpowiedzi na należycie uzasadniony wniosek zainteresowanej strony, określiły jako poufną i o której dowiedziały się w wyniku takiego udziału lub dostępu. W tym względzie państwa członkowskie mogą również umożliwić właściwym organom sądowym działanie z urzędu.

Obowiązek, o którym mowa w akapicie pierwszym, pozostaje w mocy po zakończeniu postępowania sądowego. Taki obowiązek ustaje jednak w następujących okolicznościach:

- a) w przypadku gdy w ostatecznym orzeczeniu stwierdza się, że domniemana tajemnica przedsiębiorstwa nie spełnia wymogów określonych w art. 2 pkt 1; lub
- b) w przypadku gdy z biegiem czasu informacje, o których mowa, stają się powszechnie znane lub łatwo dostępne osobom, które zwykle mają do czynienia z tego rodzaju informacjami.

2. Państwa członkowskie zapewniają również, aby właściwe organy sądowe – na należycie uzasadniony wniosek strony – mogły zastosować środki szczególne niezbędne do zachowania poufności wszelkich tajemnic przedsiębiorstwa lub domniemanych tajemnic przedsiębiorstwa wykorzystywanych lub wzmiankowanych w trakcie postępowania sądowego dotyczącego bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie mogą również umożliwić właściwym organom sądowym stosowanie takich środków z urzędu.

Środki, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują co najmniej możliwość:

- a) ograniczenia dostępu do wszelkich dokumentów zawierających tajemnice przedsiębiorstwa lub domniemane tajemnice przedsiębiorstwa przedkładanych przez strony lub osoby trzecie, w całości lub w części, do ograniczonej liczbie osób;

- b) ograniczenia dostępu do rozpraw i posiedzeń, podczas których mogą zostać ujawnione tajemnice przedsiębiorstwa lub domniemane tajemnice przedsiębiorstwa, oraz do protokołów lub zapisów z takich rozpraw i posiedzeń, do ograniczonej liczby osób;
- c) udostępnienia wszelkim osobom innym niż osoby należące do ograniczonej liczby osób, o której mowa w lit. a) i b), każdego orzeczenia sądu w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, z której usunięto lub w której przeredagowano fragmenty zawierające tajemnice przedsiębiorstwa.

Liczba osób, o której mowa w lit. a) i b) akapitu drugiego, nie może być większa, niż jest to konieczne dla zapewnienia zgodności z prawem stron postępowania sądowego do skutecznego środka prawnego oraz rzetelnego procesu, i obejmuje co najmniej jedną osobę fizyczną z każdej ze stron oraz prawników lub innych przedstawicieli tych stron postępowania sądowego.

3. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej środków, o których mowa w ust. 2, oraz przy ocenie ich proporcjonalności właściwe organy sądowe uwzględniają potrzebę zapewnienia prawa do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu, uprawnione interesy stron i, w stosownych przypadkach, osób trzecich oraz wszelkie potencjalne szkody dla którejkolwiek ze stron i, w stosownych przypadkach, dla osób trzecich, wynikające z przyjęcia lub odrzucenia takich środków.

4. Wszelkie operacje przetwarzania danych osobowych na mocy ust. 1, 2 lub 3 przeprowadza się zgodnie z dyrektywą 95/46/WE.

Sekcja 2

Środki tymczasowe i zabezpieczające

Artykuł 10

Środki tymczasowe i zabezpieczające

1. Państwa członkowskie zapewniają, że właściwe organy sądowe mogą zastosować, na żądanie posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, każdy z następujących środków tymczasowych i zabezpieczających wobec domniemanego sprawcy naruszenia:

- a) tymczasowe zaprzestanie lub, w zależności od przypadku, zakaz wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa;
- b) zakaz produkcji, oferowania, wprowadzania do obrotu lub użytkowania towarów stanowiących naruszenie, bądź przywozu, wywozu lub przechowywania towarów stanowiących naruszenie do tych celów;
- c) zajęcie lub przekazanie towarów (w tym towarów importowanych), w stosunku do których istnieje podejrzenie, że stanowią naruszenie, aby zapobiec wprowadzeniu ich do obrotu lub ich przepływowi na rynku.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by organy sądowe mogły – zamiast środków, o których mowa w ust. 1 – uzależnić kontynuację domniemanego bezprawnego wykorzystywania tajemnicy przedsiębiorstwa od złożenia zabezpieczeń mających na celu zapewnienie rekompensaty dla posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa. Ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa w zamian za złożenie zabezpieczenia nie jest dopuszczalne.

Artykuł 11

Warunki stosowania i środki ochronne

1. Państwa członkowskie zapewniają, by w odniesieniu do środków, o których mowa w art. 10, właściwe organy sądowe miały prawo zażądać od wnioskodawcy przedłożenia dowodów, które można w rozsądny sposób uznać za dostępne, w celu upewnienia się w wystarczającym stopniu co do tego, że:

- a) tajemnica przedsiębiorstwa istnieje;

- b) wnioskodawca jest posiadaczem tajemnicy przedsiębiorstwa; oraz
- c) tajemnicę przedsiębiorstwa pozyskano bezprawnie, jest ona bezprawnie wykorzystywana lub ujawniana, lub wkrótce może dojść do bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by przy podejmowaniu decyzji dotyczącej uwzględnienia lub odrzucenia wniosku oraz przy ocenie jego proporcjonalności właściwe organy sądowe były zobowiązane do uwzględnienia konkretnych okoliczności danej sprawy, wraz z oceną, w stosownych przypadkach:

- a) wartości i innych cech szczególnych tajemnicy przedsiębiorstwa;
- b) środków podjętych w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa;
- c) udziału pozwanego w pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu tajemnicy przedsiębiorstwa;
- d) skutku bezprawnego wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa;
- e) uprawnionych interesów stron oraz wpływów, jaki przyjęcie lub odrzucenie środków mogłoby mieć dla stron;
- f) uprawnionych interesów osób trzecich;
- g) interesu publicznego; oraz
- h) ochrony praw podstawowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by na żądanie pozwanego środki, o których mowa w art. 10, zostały uchylone lub w inny sposób przestały obowiązywać, jeżeli:

- a) wnioskodawca nie wszczyna postępowania sądowego prowadzącego do wydania orzeczenia co do istoty sprawy przez właściwy organ sądowy w rozsądnym terminie określonym przez organ sądowy stosujący środki, jeżeli pozwala na to prawo państwa członkowskiego lub, w przypadku braku takiego rozstrzygnięcia, w terminie nieprzekraczającym 20 dni roboczych lub 31 dni kalendarzowych, w zależności od tego, który termin jest dłuższy;
- b) przedmiotowe informacje nie spełniają już wymogów określonych w art. 2 pkt 1 z przyczyn, za które pozwany nie odpowiada.

4. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy sądowe mogły uzależnić wprowadzenie środków, o których mowa w art. 10, od złożenia przez wnioskodawcę odpowiedniego zabezpieczenia lub równoważnej gwarancji w celu zapewnienia rekompensaty za wszelkie szkody poniesione przez pozwanego oraz, w stosownych przypadkach, przez wszystkie inne osoby dotknięte przez te środki.

5. W przypadku gdy środki, o których mowa w art. 10 zostają uchylone na podstawie ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, w przypadku gdy upadają one na skutek jakiegokolwiek działania lub zaniechania wnioskodawcy, lub w przypadku gdy stwierdzono następnie, że nie miało miejsca bezprawne pozyskanie, wykorzystywanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa i nie pojawiło się zagrożenie wystąpienia takiego czynu, właściwe organy sądowe mogą zasądzić od wnioskodawcy, na żądanie pozwanego lub poszkodowanej osoby trzeciej, odpowiednią rekompensatę na rzecz pozwanego lub poszkodowanej osobie trzeciej za wszelkie szkody poniesione w wyniku zastosowania tych środków.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że wniosek o rekompensatę, o której mowa w akapicie pierwszym, jest rozpatrywany w odrębnym postępowaniu sądowym.

Sekcja 3

Środki wynikające z orzeczenia co do istoty sprawy

Artykuł 12

Nakazy sądowe i środki naprawcze

1. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku stwierdzenia bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa w orzeczeniu sądowym co do istoty sprawy właściwe organy sądowe mogły – na żądanie wnioskodawcy – nakazać zastosowanie wobec sprawcy naruszenia co najmniej jednego z poniższych środków:

- a) zaprzestanie lub, w zależności od przypadku, zakaz wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa;
- b) zakaz produkcji, oferowania, wprowadzania do obrotu lub użytkowania towarów stanowiących naruszenie prawa, bądź zakaz przywozu, wywozu lub przechowywania towarów stanowiących naruszenie do tych celów;
- c) przyjęcie stosownych środków naprawczych w odniesieniu do towarów stanowiących naruszenie;
- d) zniszczenie – w całości lub częściowo – wszelkich dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji lub plików elektronicznych obejmujących bądź wykorzystujących tajemnicę przedsiębiorstwa lub, w stosownych przypadkach, dostarczenie wnioskodawcy całości lub części tych dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji i plików elektronicznych.

2. Środki naprawcze, o których mowa w ust. 1 lit. c), obejmują:

- a) wycofanie z rynku towarów stanowiących naruszenie;
- b) pozbawienie towarów stanowiących naruszenie cech naruszenia;
- c) zniszczenie towarów stanowiących naruszenie lub, w stosownych przypadkach, wycofanie ich z obrotu, pod warunkiem że takie wycofanie nie zagraża ochronie przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa.

3. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że w przypadku nakazu wycofania z rynku towarów stanowiących naruszenie ich właściwe organy sądowe mogą nakazać, na żądanie posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, przekazanie towarów posiadaczowi lub organizacjom charytatywnym.

4. Właściwe organy sądowe nakazują, aby środki, o których mowa w ust. 1 lit. c) i d), zostały przeprowadzone na koszt sprawcy naruszenia, chyba że istnieją szczególne powody, aby tego nie robić. Środki te nie wpływają na roszczenia odszkodowawcze, jakie mogą przysługiwać posiadaczowi tajemnicy przedsiębiorstwa z tytułu bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa.

Artykuł 13

Warunki stosowania, środki ochronne i środki alternatywne

1. Państwa członkowskie zapewniają, by przy rozpatrywaniu wniosku o wydanie nakazów sądowych lub o przyjęcie środków naprawczych przewidzianych w art. 12 oraz przy ocenie ich proporcjonalności właściwe organy sądowe były zobowiązane do uwzględnienia konkretnych okoliczności danej sprawy, wraz z oceną, w stosownych przypadkach:

- a) wartości i innych cech szczególnych tajemnicy przedsiębiorstwa;
- b) środków podjętych w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa;

- c) udziału sprawcy naruszenia w pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu tajemnicy przedsiębiorstwa;
- d) skutku bezprawnego wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa;
- e) uprawnionych interesów stron oraz wpływu, jaki przyjęcie lub odrzucenie środków mogłoby mieć dla stron;
- f) uprawnionych interesów osób trzecich;
- g) interesu publicznego; oraz
- h) ochrony praw podstawowych.

Jeżeli właściwe organy sądowe ograniczają czas stosowania środka, o którym mowa w art. 12 ust. 1 lit. a) i b), okres ten musi być wystarczający do usunięcia wszelkich korzyści handlowych lub gospodarczych, jakie sprawca naruszenia mógł uzyskać w wyniku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie pozwanej strony, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a) i b), zostały uchylone lub w inny sposób przestały obowiązywać, jeżeli przedmiotowe informacje przestały spełniać wymogi określone w art. 2 pkt 1 z przyczyn, za które pozwany nie odpowiada bezpośrednio lub pośrednio.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie osoby, która może podlegać środkom przewidzianym w art. 12, właściwy organ sądowy mógł zarządzić wypłacenie rekompensaty pieniężnej na rzecz poszkodowanego zamiast stosowania tych środków, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) dana osoba w momencie wykorzystywania lub ujawniania nie wiedziała ani nie miała powodu, by w danych okolicznościach wiedzieć, że tajemnicę przedsiębiorstwa uzyskano od innej osoby, która bezprawnie wykorzystywała lub ujawniała tajemnicę przedsiębiorstwa;
- b) wprowadzenie przedmiotowych środków spowodowałoby dla takiej osoby niewspółmierne szkody; oraz
- c) rekompensata pieniężna dla poszkodowanego wydaje się stosunkowo zadowalająca.

W przypadku nakazania rekompensaty pieniężnej zamiast środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a) i b), taka rekompensata pieniężna nie jest wyższa niż suma opłat licencyjnych lub honorariów, które byłyby należne w razie wystąpienia przez tę osobę z wnioskiem o zezwolenie na wykorzystywanie przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa przez okres, w którym wykorzystywanie tajemnicy przedsiębiorstwa byłoby zabronione.

Artykuł 14

Odszkodowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie poszkodowanego właściwe organy sądowe nakazały sprawcy naruszenia, który wiedział lub powinien był wiedzieć, że dokonywał bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, wypłatę odszkodowania na rzecz posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa w wysokości odpowiedniej do szkody faktycznie poniesionej w wyniku bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa.

Państwa członkowskie mogą ograniczyć odpowiedzialność za szkody spowodowane przez pracowników wobec swoich pracodawców wskutek bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy pracodawcy, gdy pracownicy działali nieumyślnie.

2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, o którym mowa w ust. 1 właściwe organy sądowe uwzględniają wszystkie odpowiednie czynniki takie jak poniesione przez poszkodowanego negatywne skutki ekonomiczne, łącznie z utraconymi korzyściami, wszelkie nieuczciwe korzyści osiągnięte przez sprawcę naruszenia oraz, w stosownych przypadkach, elementy inne niż czynniki ekonomiczne, takie jak np. szkodę niemajątkową, jaką poniósł posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa w wyniku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa.

Właściwe organy sądowe mogą alternatywnie, w stosownych przypadkach, ustalić wysokość odszkodowania, jako płatność ryczałtową na podstawie co najmniej takich elementów jak wysokość opłat licencyjnych lub honorariów, jakie byłyby należne w razie wystąpienia przez sprawcę naruszenia o zezwolenie na wykorzystywanie przedmiotowej tajemnicy przedsiębiorstwa.

*Artykuł 15***Publikacja orzeczeń sądowych**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by w ramach postępowania sądowego wszczętego z powodu bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa właściwe organy sądowe mogły, na żądanie wnioskodawcy i na koszt sprawcy naruszenia, nakazać zastosowanie odpowiednich środków w celu podania orzeczenia do publicznej wiadomości, łącznie z publikacją orzeczenia w całości lub w części.
2. Wszystkie środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zachowują poufność tajemnic przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 9.
3. Przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu środka wskazanego w ust. 1 oraz przy ocenie jego proporcjonalności właściwe organy sądowe uwzględniają, w stosownych przypadkach, wartość tajemnicy przedsiębiorstwa, postępowanie sprawcy naruszenia podczas pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa, skutek bezprawnego wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa oraz prawdopodobieństwo dalszego bezprawnego wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa przez sprawcę naruszenia.

Właściwe organy sądowe uwzględniają również, czy informacja na temat sprawcy naruszenia pozwalają zidentyfikować osobę fizyczną a jeżeli tak jest to, czy opublikowanie tej informacji byłoby uzasadnione, w szczególności w świetle ewentualnego naruszenia prywatności i dobrego imienia sprawcy naruszenia przez taki środek.

ROZDZIAŁ IV

Kary, sprawozdawczość i przepisy końcowe*Artykuł 16***Kary za nieprzestrzeganie niniejszej dyrektywy**

Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom sądowym możliwość nałożenia kar na każdą osobę, która nie stosuje się do środków przyjętych zgodnie z art. 9, 10 i 12 lub odmawia ich stosowania.

Przewidziane kary obejmują możliwość nałożenia okresowych kar pieniężnych w przypadku niedostosowania się do środka przyjętego na podstawie art. 10 i 12.

Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

*Artykuł 17***Wymiana informacji i korespondenci**

W celu wspierania współpracy, w tym wymiany informacji, między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jednego korespondenta krajowego odpowiedzialnego za wszelkie kwestie związane z wdrażaniem środków przewidzianych w niniejszej dyrektywie. Każde państwo członkowskie przekazuje dane korespondenta lub korespondentów krajowych pozostałym państwom członkowskim i Komisji.

*Artykuł 18***Sprawozdania**

1. Do dnia 9 czerwca 2021 r. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej przygotowuje – w kontekście działalności europejskiego obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej – wstępne sprawozdanie na temat tendencji w sporach sądowych wszczynanych na podstawie niniejszej dyrektywy w związku z bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem tajemnic przedsiębiorstwa.
2. Do dnia 9 czerwca 2022 r. Komisja sporządzi sprawozdanie okresowe w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy i przedstawia je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W sprawozdaniu tym w należyty sposób należy uwzględnić sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1.

Sprawozdanie okresowe powinno zawierać w szczególności analizę ewentualnych skutków stosowania niniejszej dyrektywy dla badań i innowacji, mobilności pracowników i dla korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji.

3. Do dnia 9 czerwca 2026 r. Komisja przeprowadzi ocenę wpływu niniejszej dyrektywy i przedstawi sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 19

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 9 czerwca 2018 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 20

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 21

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

A.G. KOENDERS

Przewodniczący
